

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра теорії та методики музичного мистецтва

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з наукової роботи
Н. М. Віннікова
2019 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВИЙ СЕМІНАР**

для аспірантів

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-наукового рівня «доктор філософії»

освітньо-наукової програми 025 Музичне мистецтво

спеціалізації «прикладне музикознавство»

Київ – 2019

Розробник:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Викладач:

Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від 11.01.2019 р. № 1

Завідувач кафедри _____ О.М. Олексюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником групи забезпечення) 025 Музичне мистецтво
(назва освітньої програми)

____.____. 2019 р.

Керівник освітньо-наукової програми _____ О. М. Олексюк
(підпис)

Робочу програму перевірено

« 14 ». 01 .2019 р.

Завідувач аспірантури, докторантури _____ О. В. Плющик

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	12	8
Самостійна робота	48	52
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – розгляд українського музичного мистецтва давніх часів як невід'ємної складової європейської культури.

Завдання:

- ознайомлення з історією української музики від найдавніших часів – до XVIII ст. у її зв'язках із європейською культурою;
- усвідомлення соціально-політичної обумовленості музично-історичного процесу в Україні;
- розкриття історичного значення взаємозв'язків української та європейських музичних культур;
- розуміння самотності української музики як органічної складової європейського музично-історичного процесу.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни «Науковий семінар» аспіранти повинні:

бути компетентними в ідентифікації основних подій, фактів, джерел та персоналій історії української музики від найдавніших часів – до XVIII ст. з погляду взаємозв'язків із європейською культурою; у визначенні стильових особливостей музичної творчості означеного часу в контексті європейської культури.

мати компетентності: вільно орієнтуватися у стильових координатах різних епох історії української та європейської музики; виявляти характер стильових взаємовпливів в українській та європейській музичній культурі від найдавніших часів – до XVIII ст.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль I.					
Українська музика давніх часів у контексті європейської культури					
Тема 1. Інонаціональні впливи в музичній культурі Давньої України	10		2		8
Тема 2. Становлення музичних зв'язків із гуманістичною європейською культурою	20		4		16
Тема 3. Українська музика XVII ст. як національний варіант європейського музичного бароко	30		6		24
Разом	60		12		48
Усього	60		12		48

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
Змістовий модуль I.					
Українська музика давніх часів у контексті європейської культури					
Тема 1. Інонаціональні впливи в музичній культурі Давньої України	10		2		8
Тема 2. Становлення музичних зв'язків із гуманістичною європейською культурою	20		2		18
Тема 3. Українська музика XVII ст. як національний варіант європейського музичного бароко	30		4		26
Разом	60		8		52
Усього	60		8		52

5. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
			Кількість одиниць до розрахунку	Максимальна кількість балів за вид
1.	Відвідування семінарських занять	1	6	6
2.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30
3.	Робота на семінарських заняттях	5	6	30
Максимальна кількість балів за видами поточного контролю (МВ)		-	-	66

Шкала оцінювання

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Інонаціональні впливи в музичній культурі Давньої України (8 годин)

1. Опрацювати літературу з теми.
2. Прослухати і проаналізувати музичні твори з теми.
3. Написати реферат з теми.

Тема 2. Становлення музичних зв'язків із гуманістичною європейською культурою (16 годин)

1. Опрацювати літературу з теми.
2. Прослухати і проаналізувати музичні твори з теми.
3. Написати реферат з теми.

**Тема 3. Українська музика XVII ст. як національний варіант
європейського музичного бароко
(24 години)**

1. Опрацювати літературу з теми.
2. Прослухати і проаналізувати музичні твори з теми.
3. Написати реферат з теми.

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Герасимова-Персидська Н. Специфіка національного варіанту бароко в українській музиці XVII ст. / Н. Герасимова-Персидська // Українське бароко та європейський контекст. – Київ, 1991. – С. 211-224.
2. Гусарчук Т. В. Постать Г. Сковороди у світлі особистісних детермінант творчості / Т. Гусарчук // Часопис НМАУ ім. П.І. Чайковського. – Київ, 2014. – № 3 (24). – С. 85-101.
3. Дилецький М. Граматика музикальна / М. Дилецький. – Київ, 1970. -
4. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А. Іваницький. – Київ, 1990.
5. Івченко Л. До питання про авторство кантів і псалмів / Л. Івченко // 3 історії української музичної культури. – К., 1991. – С. 47-52.
6. Історія української музики: У 7 т., Т. 1 [Голова ред. колегії Г.А. Скрипник]. – / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; – Київ : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2016. – 440 с.
7. Козицький П. Спів і музика в Київській академії за 300 років її існування / П. Козицький. – Київ, 1971.
8. Корній Л.П. Історія української музики. Ч. I. – Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид. М. П. Коць, 1996. – 315 с.
9. Корній Л.П. Історія української музики. Ч. II. – Київ – Харків – Нью-Йорк: Вид. М. П. Коць, 1998. – 387 с.
10. Корній Л. П. Лютнева музика епохи Ренесансу та її роль у розвитку музичного мистецтва Польщі, України і Білорусі XVI–XVII століть // Часопис Національної муз. академії України ім. П. І. Чайковського. Науковий журнал. – Київ, 2012. – № 4 (17). – С. 55–61.
11. Корній Л. П. Освітні заклади нового типу й українська музична культура епохи Бароко. – Часопис Національної муз. академії ім. П.І. Чайковського. Науковий журнал. – 2012, № 1 (14). – С. 56-70.
12. Корній Л. П. Проблема стильового нашарування в українській музиці кінця XVI—XVII ст. // Часопис Національної муз. академії України ім. П.І. Чайковського. Науковий журнал. – 2009. – №1 (2). – С. 40-45.
13. Корній Л. П. Українська шкільна драма і духовна музика XVII – першої половини XVIII ст. / Л. Корній – Київ : Інститут археографії НАН України, 1993. – 185 с.
14. Фільц Б. М. Музичні цехи на Україні (XVI – XIX ст.) / Б. Фільц // Українське музикознавство. – Вип. 17. – Київ, 1982. – С. 33 – 45.

15. Цалай-Якименко О. Музично-теоретична думка на Україні в XVII ст. та праці М. Дилецького / О. Цалай-Якименко // Українське музикознавство. – Вип. 6. – Київ, 1971. – С. 32-40.

16. Шреер-Ткаченко О. Я. Григорій Сковорода – музикант / О. Шреер-Ткаченко. – Київ, 1972.

Додаткова література:

17. Васильченко-Міхно Г. М. Як співали на Афоні (до питання походження грецького розспіву) / Г. Васильченко-Міхно // З історії української музичної культури: Тематич. зб. наук, праць. – Київ, 1991. – С. 25-36.

18. Герасимова-Персидська Н. О. Псалтир в музичній культурі України XVI—XVII ст. / Н. Герасимова-Персидська // Музика і Біблія: Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Вип. 4. – Київ, 1999. – С. 83-89.

19. Грица С. Мелос української народної епіки / С. Грица. – Київ: Музична Україна, 2016. – 340 с.

20. Зосім О. Л. Східнослов'янська духовна пісня: сакральний вимір [Текст]: Монографія / Ольга Леонідівна Зосім. – Київ: НАКККіМ, 2017. – 328 с.

21. Корній Л. Болгарський наспів з рукописних нотолінійних ірмолоїв України / Л. Корній, Л. Дубровіна. – Київ, 1998.

22. Медведик Ю. Українська духовна піснетворчість XVII—XVIII ст. (загальна характеристика) / Ю. Медведик // Українське музикознавство. – Вип. 28. – Київ, 1998. – С. 94-106.

23. Овсійчук В. А. Українське мистецтво другої половини XVI – першої половини XVII ст.: Гуманізм та визвольні ідеї / В. Овсійчук. – Київ, 1985.

24. Степаненко М. Б. Музично-історичні етюди / Михайло Борисович Степаненко. – Київ: Гроно, 2012. – 160 с.

25. Цалай-Якименко О. «Повість о пінії мусикійськом» — видатна пам'ятка вітчизняної музично-естетичної думки (середина XVII ст.) / О. Цалай-Якименко // Українське музикознавство. Вип. 11. – Київ, 1976. – С. 51-71.

26. Цалай-Якименко О. Київська нотація як релятивна система (за рукописами XVI—XVII ст.) / О. Цалай-Якименко // Українське музикознавство. – Вип. 9. – Київ, 1974. – С. 197-224.

27. Цалай-Якименко О. Ф. З духовних скарбниць української церкви / О. Цалай-Якименко // Духовні співи давньої України: Антологія. [Вступ. стаття О. Цалай-Якименко]. – Київ, 2000. – С. 7-16.

28. Шевчук О. Ю. До питання про самотність київського розспіву / За матеріалами нотних рукописів кінця XVI – XVIII ст. / О. Шевчук // Українська музична культура минулого і сучасності у міжнаціональних зв'язках. – Київ, 1989. – С. 16-45.

29. Шевчук О. Структурні ознаки системи осьмогласся (за нотолінійними ірмологіонами кінця XVI – початку XVIII ст.) / О. Шевчук // Студії мистецтвознавчі. – Число 4. – Київ, 2003. – С. 36-48.

30. Ясиновський Ю. Джерела вивчення українсько-білорусько-російських музичних зв'язків XVI – середини XVII ст. / Ю. Ясиновський // З історії української музичної культури. – Київ, 1991. – С. 9-24.

31. Ясиновський Ю. Українські та білоруські нотолінійні ірмолої XVI—XVIII століть / Ю. Ясиновський. – Львів, 1996.

32. Ясиновський Ю. Репертуар грецьких наспівів в українських ірмолоях / Ю. Ясиновський // Українське музикознавство. – Вип. 28. – Київ, 1998. – С. 107-117.

ДОДАТОК
до робочої програми навчальної дисципліни
«Науковий семінар»

Плани семінарських занять

Тема 1. Інонаціональні впливи в музичній культурі Давньої України

Семінар 1. Витоки давньоукраїнської церковної монодії

(2 год.)

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Візантійські та староболгарські традиції у давньоукраїнській церковній монодії
2. Формування старокиївського знаменного співу

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: [6, 8, 17, 20, 21, 25–32].

Тема 2. Становлення музичних зв'язків із гуманістичною європейською культурою

Семінар 2. Вплив ідей Реформації на розвиток української музичної культури XVI ст.

(4 год.)

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Українські музиканти у Польщі
2. Гуманістичні тенденції у розвитку музичної освіти в Україні XVI ст.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Обговорення особливостей опрацювання нотних рукописів.

Рекомендована література: [8, 10, 12, 14, 18, 20, 23, 24].

Тема 3. Українська музика XVII ст. як національний варіант європейського бароко

Семінар 3. Українсько-європейські взаємовпливи в музичній культурі бароко

(6 год.)

План заняття:

I. Обговорення теоретичних питань:

1. Традиції італійського хорового мистецтва у розвитку української партесної музики
2. Музично-теоретичні ідеї М. Дилецького в контексті західноєвропейської теорії музики епохи бароко

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

III. Проблемна дискусія з теми.

Рекомендована література: [1, 3, 7, 9, 11–13, 15, 16, 22].